

ת"פ 14531/10/13 - מדינת ישראל נגד עדי פרץ

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 14531-10-13 מדינת ישראל נ' פרץ

בפני	כב' השופט ניר מישורי לב טוב
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	עדי פרץ

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם מיום 13/11/14 לרצות תקופת מאסר חלף קנס שהושת עליו בגזר הדין אשר ניתן בעניינו על ידי כב' סגן הנשיא, השופט פורת ביום 22/1/14.

רקע:

2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות קשירת קשר לפשע - עבירה לפי סעיף 499 (א) (1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (2 עבירות), תיווך - עבירה לפי סעיפים 14 + 19 א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (2 עבירות).

3. בתאריך 29/12/13 הורשע הנאשם על פי הודאתו בעובדות כתב האישום ובתאריך 22/1/14 נגזר דינו של הנאשם (להלן: "גזר הדין"). במסגרת גזר הדין הושתו על הנאשם העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה, פסילה על תנאי וכן קנס כספי.

בעניינו של רכיב הקנס הכספי נקבע על ידי בית המשפט כי הנאשם ישלם קנס ע"ס 15,000 ₪ או 150 ימי מאסר תמורתו.

4. במסגרת ע"פ 234-02-14 אשר הוגש על ידי הנאשם לבית המשפט המחוזי בגין חומרת העונש התקבל ערעור הנאשם באופן חלקי ובית המשפט המחוזי העמיד הקנס הכספי על 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו (להלן: "הקנס הכספי").

5. בתאריך 1/9/14 הוגשה על ידי ב"כ הנאשם בקשה לריצוי המאסר חלף הקנס של 50 ימים (ככל

עמוד 1

הנראה טעות קולמוס בבקשה שכן בית המשפט המחוזי קבע תקופה של 60 ימי מאסר תמורת הקנס) וזאת בעבודות שירות.

6. ב"כ המאשימה התנגדה לבקשה ומכאן שהתקיים בפני דיון בנושא ביום 30/11/14.

7. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים הוריתי על קבלת עמדת הממונה על עבודות השירות האם ניתן מבחינתו להמשיך את רצף עבודות השירות אותם מבצע הנאשם באספקט של מקום ביצוען וזאת מבלי לחוות דעה בגין ההחלטה שיקבל בית המשפט בבקשה.

8. בתאריך 2/12/14 נמסרה הודעת הממונה על עבודות השירות ממנה עולה כי אופן ריצוי המאסר בעבודות שירות על ידי הנאשם אינו תקין שכן מרבה להיעדר, מרבה באיחורים וכל זאת ללא אישור המפקח. כמו כן נערכו לנאשם מספר שיחות בירור בהן הוזהר. כמו כן סבור הממונה על עבודות שירות כי המרת עונש הקנס בעבודות שירות הינה מנוגדת להוראות סעיף 51ב(א) לחוק העונשין הקובעת כי לא ניתן להטיל מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות לתקופה העולה על 6 חודשים.

טיעוני הצדדים :

טיעוני הנאשם:

הנאשם סומך בקשתו על הטיעונים הבאים :

1. ב"כ הנאשם הציג פרוטוקול דיון מיום 11/8/14 בת.פ 1113/04 (מחוזי נצרת) ממנו עולה עמדת הפרקליטות כי כל עוד לא עולה תקופת המאסר חלף קנס ניתן להמירה בעבודות שירות. ב"כ הנאשם הפנה במסגרת בקשתו לפסיקת הערכאות השונות אשר התירו קבעו כי עונש המאסר חלף קנס הינו עונש עצמאי ותקופות המאסר שנגזרו אינו מצטברות. לפיכך ניתן להורות על ריצוי עונש מאסר חלף קנס בעבודות שירות אף אם הוטל על הנאשם מאסר בפועל ותקופות המאסר עולות על שישה חודשים.

2. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם מסיים בימים אלו לרצות עונש מאסר בן 6 חודשים כאמור בגזר הדין, אין בידו לשלם הקנס שכן אביו לקה באירוע מוחי ואין מי שיתמוך בו כלכלית. הנאשם אינו מתפרנס ואינו עובד למחייתו.

3. ב"כ הנאשם טען כי אין מדובר בעבירה שבוצעה על רקע כלכלי אלא הסוכן המשטרתי שהיה חבר של אחות הנאשם פנה אליו בבקשה שיפנה אותו למוכר סמים וזה אך תיווך ביניהם.

4. לחילופין ביקש ב"כ הנאשם להעמיד את התשלום החודשי על סך של 100 ₪ , כך שישולם הלכה למעשה ב 100 תשלומים.

5. ב"כ הנאשם מבקש לדחות טענות הממונה על עבודות הישרות בגין תפקוד הנאשם במסגרת עבודות הרוח שמבצע כיום , מאשר ב"כ הנאשם כי אכן בתחילת הדרך היו מספר בעיות אך כיום מבצע הנאשם את עבודות השירות לשביעות רצון הממונים , מגיע בזמן, לא נעדר ולראיה כי הממונה לא הפקיע את עונש עבודות השירות.

טיעוני המאשימה :

המאשימה מבקשת לדחות הבקשה וזאת מהטעמים הבאים :

1. העבירה בוצעה ממניעים כלכליים ולכן יש משמעות לביצוע הרכיב הכספי בגזר הדין.
2. המאשימה מסכימה לפרוס התשלומים אשר הוטלו על הנאשם במסגרת גזר הדין.
3. בהתייחס לעמדת הממונה על עבודות השירות ציין ב"כ המאשימה כי תפקודו של הנאשם בזמן עבודות השירות אינו תקין, נערכו לנאשם מספר שיחות בירור וחוזר על התנגדותו לבקשה.

דין והכרעה :

הסוגיה המשפטית הנדרשת להכרעה הינה האם מוסמך בית המשפט להטיל על הנאשם מאסר חלף קנס אשר ירוצה בעבודות שירות גם אם תקופת המאסר הכוללת שהוטלה על הנאשם עולה על שישה חודשים.

1. סעיף 71 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מעגן בחוק את סמכות בית המשפט להטיל מאסר במקום קנס :
 "(א) בית-המשפט הדין אדם לקנס, רשאי להטיל עליו מאסר עד שלוש שנים למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא ישולם במועדו ובלבד שתקופת המאסר במקום קנס לא תעלה על תקופת המאסר הקבועה לעבירה שבשלה הוטל הקנס; נקבע לעבירה עונש קנס בלבד, או היתה העבירה עבירה של אחריות קפידה כאמור בסעיף 22(א) סיפה, לא תעלה תקופת המאסר במקום הקנס על שנה."
 2. בית המשפט העליון קבע בשורת פסיקות את ההלכה הנוהגת בסוגיה המשפטית שעל הפרק. ברע"פ

4841/10 - איציק סויסה נ' מדינת ישראל, (30/06/2010) נקבע כי :

"אכן, השאלה העקרונית אליה נדרש בית-המשפט המחוזי עשויה לעורר קושי מסוים. כפי שצוין, לשון החוק מחייבת הוספת את עונש המאסר במקום קנס לכל תקופת מאסר אחרת. עם-זאת, בית-משפט זה נדרש בעבר, בהקשר אחר, לשאלת צירוף המאסר במקום קנס ליתר תקופות המאסר, ומסקנותיו אינן עולות בקנה אחד עם אלו של בית-המשפט המחוזי. זאת, הואיל ונקבע כי יש לראות במאסר במקום קנס עונש נפרד בכל הנוגע לחישוב תקופת מאסר מרבית, וכי מאסר זה שונה ונפרד, במהותו ותכליתו, ממאסר רגיל, ובלשון המקור:

"ממבנה החוק על מכלול הוראותיו ניתן ללמוד כי לא הייתה כוונה לקשור את עונש המאסר במקום קנס עם עונש המאסר הרגיל ולכרוך אותם זה בזה, אלא מהבחינה המושגית מדובר באמצעים נפרדים. הדבר מחזק את התפיסה הפרשנית שלפיה יש לראות אמצעי זה בבחינת קטגוריה נפרדת גם לעניין חישוב התקופה המרבית שבתחומה ניתן להטיל מאסר במקום קנס כמשמעותה על-פי סעיף 71(א) לחוק." (ע"פ 5023/99 חכמי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 428, 406 (2001))."

3. מעיון בפרוטוקול הדיון בת"פ 1123-04 (מחוזי נצרת) מדינת ישראל נ' חוסיין מיום 11/8/14 עולה שהמדינה הסכימה כי בית המשפט מוסמך להורות על המרת עונש הקנס במאסר אשר ירוצה בעבודות שירות הגם שהוטל על הנאשם עונש מאסר לתקופה של 12 חודשים.

4. מכל האמור לעיל עולה כי אכן בנסיבות המקרה שבפני יש בסמכותו של בית המשפט להורות על המרת תשלום הקנס במאסר אשר ירוצה בעבודות שירות.

מהכלל לפרט : האם נסיבות המקרה מצדיקות המרת הקנס במאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ?

לאחר שעייתי בטיעוני הצדדים ושמעתי טיעוניהם בעל פה אני מורה על המרת עונש הקנס שהוטל על הנאשם בסך ₪ 10,000 ב - 60 ימי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות וזאת מהטעמים הבאים :

1. מעיון בעובדות כתב האישום ועבירות קשירת הקשר והתיווך בסם בגינן הורשע הנאשם בתיק זה עולה כי לא הוכח שהנאשם ביצע העבירות מטעמים כלכליים ובוודאי שלא הוכח כי זכה לטובת הנאה כספית כתוצאה מביצוע עבירות אלו. לכך יש לצרף העובדה כי לנאשם אין עבר פלילי קודם בגין עבירות על פקודת הסמים המסוכנים, לחובתו שני רישומים פליליים קודמים בבית משפט השלום לנוער ולא ריצה בעברו עונשי מאסר מאחורי סורג ובריה.

2. מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם מקבל ביטוי בטיעוניהם של ב"כ הנאשם והנאשם לעונש מיום

19/1/14 . הנאשם מציין כי השתכר עובר לריצוי עונשו סך של 2500 - 3000 ₪ לחודש, שכר נמוך לכל הדעות. עוד ציין ב"כ הנאשם כי אביו של הנאשם לקה באירוע מוחי והוא מאושפז בבית לוינשטיין - עובדה המהווה בסיס לבקשתו כיום לטענתו לקושי כלכלי משמעותי בהיותו נתמך כלכלית על ידי אביו עובר למחלתו ועילה להמרת עונש הקנס כמו גם העובדה כי נמצא בסופה של תקופת ריצוי עונשו בעבודות שירות ללא יכולת השתכרות ממשית.

3. בבחינת סכום הקנס אל מול ימי המאסר עולה כי קיימת הלימה רעיונית בין הסכום לימי המאסר (חודשיים מאסר "תמורת" 10,000 ₪) באופן ש"נחסך" מהנאשם תשלום חודשי הקרוב לשכר המינימום במשק ובתמורה ל"חסכון" זה לנאשם הוא מבצע עונש מאסר בעבודות שירות שהינו עונש שמטרתו ענישה לצד תרומה לקהילה.

4. הממונה על עבודות השירות מציין הבעיות בתפקוד הנאשם במסגרת ריצוי עבודות השירות. עם זאת מקבל אני הסבר ב"כ הנאשם כי בתקופה האחרונה מתנהל הנאשם על פי הנדרש ממנו ולראיה כי הממונה על עבודות השירות לא בחר לעשות שימוש בכלים המוענקים לו בחוק העונשין לצורך הפקעת עבודות השירות והכנסת הנאשם אל מאחורי סורג ובריח. ללמדנו כי התנהגות הנאשם לא עלתה כדי עילה להפקעה.

5. משקיבלתי בקשת הנאשם להמיר עונש הקנס בתקופת מאסר של 60 ימים שתרוצה בעבודות שירות איני נדרש לבקשתו החלופית של הנאשם לפריסת תשלום הקנס ל 100 תשלומים. בנקודה זו אעיר כי הגם שקיימת מחלוקת בפסיקה בדבר סמכות בית המשפט להורות על פריסה שכזו, סבורני כי אין הוראה זו בסמכות ערכאה זו משעה שבית המשפט קם מכיסאו, פסק הדין הפך סופי וחלוט, קל וחומר כאשר הערכאה הדיונית אשר הטילה עונש הקנס והמאסר תמורתו הינה ערכאה גבוהה יותר כפי שארע גם במקרה שבפני. בבקשות אלו הדרך פתוחה בפני הנאשם לפנות על פי סעיף 5ב לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה - 1995 לצורך פריסת תשלום הקנס. עוד סבורני כי היענות לבקשה לפריסת הקנס באופן שהתבקשה ל 100 תשלומים, בגובה 100 ₪ לתשלום, עלולה לשדר מסר מוטעה של זילות עונש הקנס ועדיפה בעיני גם לגופו של עניין והאינטרס הציבורי האופציה כי הנאשם ירצה עונש מאסר בן 60 ימים בעבודות שירות.

לאור האמור לעיל אני מורה כי הנאשם ירצה 60 ימי המאסר חלף הקנס בעבודות שירות החל מיום 28/12/14 שעה 08:00 במקום העבודה: מפעל חיים - טבריה, כתובת: הגליל 58, טבריה. הנאשם יועסק חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות. בתגובת הממונה על עבודות השירות לא ניתנה התייחסות להבהרה שהתבקשה על ידי בית המשפט האם יוכל הנאשם להמשיך ולרצות עונש המאסר בעבודות שירות במקום העבודה בו ביצע עבודות השירות בגין תיק זה. מכאן יצא בית המשפט מתוך הנחה כי הנאשם יוכל לבצע עבודות השירות במקום בו ביצע עד כה. עם זאת, הממונה על עבודות השירות מוסמך לקבוע מקום עבודה חלופי וזאת בתנאי העסקה וקירבה גיאוגרפית דומים.

הנאשם מוזהר כי במהלך עבודות השירות יהיה הנאשם נתון במעקב של בדיקות שתן. סירוב לעריכת בדיקת שתן או

בדיקה עם ממצאים חיוביים, שתיית אלכוהול או הגעה בגילופין יהוו עילה להפסקה מנהלית וריצוי יתרת המאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

כמו כן מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

המזכירות תעביר ההחלטה בדחיפות לצדדים ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ה כסלו תשע"ה, 17 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.